

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-199/14-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola Vítějeves, okres Svitavy
Sídlo	569 06 Vítějeves 80
E-mail právnické osoby	zs.vitejeves@seznam.cz
IČO	70 990 000
Identifikátor	600 100 472
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Vlastou Datinskou, ředitelkou
Zřizovatel	Obec Vítějeves
Místo inspekční činnosti	569 06 Vítějeves 80
Termín inspekční činnosti	26. a 27. 2. 2014, 3. a 4. 3. 2014

Inspekční činnost v Základní škole Vítějeves, okres Svitavy byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a posouzení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s právními předpisy.

Charakteristika

Základní škola Vítějeves, okres Svitavy (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s kapacitou 122 žáků, školní družiny s kapacitou 25 žáků a školní jídelny s kapacitou 160 žáků.

Škola realizuje výuku podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Škola má zelenou* (ŠVP ZV). Aktuálně se v sedmi třídách vzdělává 92 žáků, kapacita školy je využita z necelých 60 %. Druhý ročník se třetím a dále čtvrtý ročník s pátým jsou sloučeny do společných tříd. Dvě třetiny žáků dojíždí ze 14 okolních obcí. Škola vykazuje tři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Do jednoho oddělení školní družiny bylo ke dni inspekční činnosti zapsáno 24 žáků.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola zabezpečuje rovný přístup ke vzdělávání, prvky diskriminace nebyly zjištěny. Přijímání žáků pro školní rok 2013/2014 proběhlo podle platných zákonných ustanovení, splňovalo podmínky správního řízení. Informace o zápisu do prvního ročníku byly zveřejněny na webových stránkách školy, vývěsce obecního úřadu, v mateřské škole v Bělé nad Svitavou. K bezproblémovému přechodu dětí do 1. ročníku přispívá možnost navštívit školu v rámci Dnů otevřených dveří, žáci školy hrají pro děti v okolních mateřských školách loutková představení aj.

Ředitelka školy vykonává funkci od roku 1996, splňuje kvalifikační předpoklady. Upřednostňuje demokratický model řízení, organizační uspořádání odpovídá typu školy. Zásadní dokumenty a záležitosti vzdělávání projednává pravidelně s kolektivem učitelů na pedagogických radách, jak vyplývá ze zápisů, aktuální organizační problémy řeší na provozních poradách. Pozitivem je každodenní neformální komunikace s pedagogickým sborem. Kontrolní mechanismy vykazovaly rezervy, výuka v loňském školním roce neprobíhala zcela podle ŠVP ZV, což ředitelka z pedagogické dokumentace a hospitační činnosti nezjistila.

Výchovné poradenství ve škole zajišťuje výchovná poradkyně s dlouholetou praxí. Ve své náplni má kariérové poradenství i koordinaci péče o žáky se SVP. O výsledcích vyšetření žáků informuje třídní i ostatní učitele, společně konzultují aktuální postupy. Jeden ze žáků se SVP je vzděláván podle přílohy 2 Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV – LMP). Ve vedení dokumentace těchto žáků byly konstatovány určité nedostatky. Některé dokumenty byly formální, obecné (individuální vzdělávací plán, podpůrné plány). V oblasti kariérového poradenství výchovná poradkyně nabízí rodičům a žákům konzultace ohledně volby povolání. Začátkem školního roku organizuje třídní schůzky pro rodiče žáků devátých ročníků. Funguje spolupráce se středními školami v okolí (návštěvy studentů a zástupců škol), proběhly exkurze žáků osmých a devátých ročníků do výrobních podniků. S výchovnou poradkyní úzce spolupracuje metodička prevence. Zpracovaný *Minimální preventivní program* vytvořila ve spolupráci s ostatními učiteli, je rozdělen do jednotlivých měsíců podle tematických bloků. Do výuky jsou pravidelně zařazovány besedy na aktuální témata z oblasti prevence rizikového chování (např. Trestní právo), žáci se zúčastňují filmových a divadelních představení, sportovních a dalších akcí. Ve škole je trvale umístěna nástěnka s tématy prevence, čísly linky důvěry a dalšími informacemi, žáci mohou vřazovat připomínky do schránky důvěry.

Škola zabezpečuje vhodné podmínky pro fyzický a psychický rozvoj žáků, zajišťuje jejich bezpečnost při vzdělávání i všech akcích školou organizovaných. Pozornost je věnována předávání informací žákům v této oblasti, dokladem účinnosti přijatých opatření je minimální počet úrazů, většina z nich se stala v hodinách tělesné výchovy.

Vzdělávací proces zabezpečuje devět učitelů většinou s dlouhodobou praxí, vychovatelka školní družiny, která současně učí na 1. stupni na čtvrtinový úvazek, a asistentka pedagoga

s polovičním úvazkem, dva vyučující jsou nekvalifikovaní. Chybí zastoupení oborových odborností pro výuku některých předmětů na 2. stupni (např. anglický jazyk, dějepis, informatika, občanská výchova), výrazně negativně však tato skutečnost úroveň vzdělávacího procesu neovlivnila. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zacílené vhodně podle potřeb školy. V loňském roce tak dokončila specializační studium koordinátorka ICT, v letošním roce pokračuje ve specializačním studiu výchovná poradkyně, vyučující anglického jazyka navštěvují jazykovou školu. Přínosem pro zvyšování kvality výuky je účast všech pedagogických pracovníků alespoň jednou ročně na individuálních vzdělávacích akcích. V minulém roce byly zaměřeny zejména na využití výpočetní techniky ve výuce.

Technický stav i prostředí budovy odpovídá jejímu stáří, pomalu probíhá obnova vnitřních prostor. Chodby a učebny jsou vyzdobené pracemi žáků a materiály dokumentujícími akce školy, poskytují podnětné prostředí pro výuku, zařízení místností je však opotřebované. Třídy na 2. stupni mají nové, výškově stavitelné lavice, na 1. stupni je výměna teprve naplánovaná. Pozitivem je malá učebna s interaktivní tabulí, která slouží pro diferencovanou výuku žáků se SVP a výuku jazyků. Další tři interaktivní tabule jsou v kmenových třídách. Na velmi dobré úrovni jsou zařízení dvě odborné učebny díky financím z projektů *Kdo nic nedělá, nic nepokazí* a *EU peníze školám*. V učebně informatiky je k dispozici 12 počítačů a dataprojektor. Školní dílna byla nově vybavena, nadstandardně i keramickou pecí. Podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou pro školu dostačující, tělovýchovné aktivity v nejnižších ročnících jsou realizovány v malé cvičebně a na přilehlém školním hřišti, starší žáci využívají místní sokolovnu a sportovní areál TJ Sokol Vítějeves. Činnosti žáků ve školní družině jsou realizovány v kmenové třídě školy spojené s malou hernou. Prostor je pouze částečně přizpůsobený zájmovým aktivitám, působí neútně a neuspořádaně, nenavozuje pocit pohody a relaxace. Pozitivní pro zájmovou činnost naopak je, že žáci mají možnost vyžití na rekonstruované školní zahradě s venkovní učebnou.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele umožňují realizaci vzdělávání podle školních vzdělávacích programů. Přínosná je materiální podpora, kterou škole poskytují místní firmy.

Ekonomické, materiální a personální podmínky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Škola je aktivní v získávání finančních prostředků. Pozitivem je smysluplně zaměřené další vzdělávání pedagogických pracovníků, které vyvažuje chybějící oborovou odbornost. Nastavený způsob řízení školy je funkční, pouze kontrolní mechanismy nejsou zcela účinné.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

ŠVP ZV byl k 1. září 2013 aktualizován podle upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a je zpracován v souladu s ním. Důraz klade především na ekologickou a sportovní výchovu a práci s výpočetní a komunikační technikou. Disponibilní časovou dotaci škola využila ve prospěch vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie a Člověk a příroda. Jako další cizí jazyk zvolila německý jazyk. Podle RVP ZV – LMP má škola odpovídajícím způsobem vytvořený *Školní vzdělávací program pro základní vzdělání upravený podle RVP ZV LMP Škola má zelenou. Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ Vítějeves Kdo si hraje, nezlobí* je zpracován podle požadavků školského zákona.

Organizace vzdělávání nerespektovala plně ustanovení školského zákona. Pokud podle rozvrhu probíhala na 1. stupni výuka pátou vyučovací hodinu, byla z důvodu nevyhovující dopravní obslužnosti několikrát týdně krácena o pět až deset minut a tato doba nebyla nahrazena.

V předmětu výchova k občanství nebyl ve školním roce 2012/2013 v 6. a 7. ročníku naplněn vzdělávací obsah. Bylo zařazeno a v třídních knihách zapsáno učivo, které ŠVP ZV pro dané ročníky neuvádí, naopak tematickým okruhům zařazeným v ŠVP ZV byla věnována pozornost minimální nebo žádná.

Sledované hodiny na 1. stupni byly dobře připravené, naplňovaly stanovené cíle. Jednotlivé činnosti byly námětově propojené často s vhodným zařazováním zajímavé motivační složky. Učitelé většinou uplatňovali pestré metody a formy práce, střídali činnosti. Hodiny obohacovali zajímavostmi k učivu a relaxačně pohybovými aktivitami. Dařilo se jim udržet pozornost žáků a motivovat je ke spolupráci a aktivitě, v několika hodinách zařadili smysluplnou skupinovou práci. V závěru výuky většinou uzavřeli hodiny převážně pozitivním zhodnocením práce třídy, proběhly prvky sebehodnocení žáků i hodnocení žáků navzájem. Shrnutí probraného učiva a formální ukončení hodiny bylo využito ve většině sledovaných hodin, pouze v několika chybělo.

Výuka na 2. stupni probíhala převážně frontálním způsobem, často doplněným skupinovou prací či prací ve dvojicích. Byla vedena věcně a odborně správně, žáci byli směřováni k osvojování terminologie vyučovaného předmětu, metodicky byly hodiny spíše jednotvárné. V rámci německého jazyka dokázali žáci porozumět známým základním frázím a následně je používat. Do výuky učitelé účelně zapojili prezentační techniku, tento prostředek však v jednom případě způsobil, že výkladová část hodiny měla charakter přednášky. V jiné hodině mělo několik žáků kvalitně připravené vlastní prezentace k učivu s uplatněním interaktivní tabule. Ostatní současně s jejím sledováním prováděli zápisy do svých sešitů, což se negativně projevilo na úpravě (některé zápisy téměř nečitelné), byla tím snížena i možnost jejich průběžných dotazů k prezentovanému tématu. Využití názorných pomůcek nebylo vždy zaznamenáno. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity a doplňujícími materiály, ojediněle i vyhledávali informace na počítači. Tempo učitelé většinou přizpůsobovali jejich schopnostem i okamžité situaci. Zpětná vazba byla častou součástí výuky, v několika hodinách vyučující efektivně využili práci s chybou. Závěrečné shrnutí učiva a zakončení hodiny se objevovalo minimálně. Bylo využíváno průběžné slovní hodnocení a povzbuzení, v několika hodinách se žáci učili ocenit svoji práci prostřednictvím sebehodnocení.

Na obou stupních učitelé vyvozovali nové poznatky postupně na základě známých faktů s uplatněním zkušeností a poznatků žáků z praxe, občas zařazovali mezipředmětové vazby. V hodinách převládala příjemná, vlídná atmosféra, žáci se učili se zájmem a bez stresu, učitelé k nim většinou přistupovali partnersky. Dobře byly rozvíjeny kompetence k učení a komunikativní, důraz kladli pedagogové i na sociální a občanské, minimálně se zaměřili na kompetence k řešení problému.

Výrazným pozitivem bylo, že vyučující ve všech sledovaných hodinách často pracovali se žáky se SVP individuálně, diferencovali učivo, zohledňovali doporučení školských poradenských zařízení. Malý žákovský kolektiv příznivě přispíval k sociálnímu začlenění i psychické pohodě těchto žáků.

Pozorováno bylo velmi slušné vystupování žáků, bezproblémové dodržování předem stanovených pravidel chování nejen při výuce, ale i o přestávkách. Sociální gramotnost účinně rozvíjejí i akce, které připravují nejstarší žáci pro své spolužáky (*Mikuláš*)

i celoškolní projekty (*Vánoční turnaj*). Přínosem pro budování sociálních vztahů je lyžařský výcvik pro 4. až 9. ročník, dále *Dámská jízda* a *Pánská jízda* na 1. stupni, které zahrnují tvořivé odpoledne, spaní ve škole se společným vařením večere a snídaně. Sociální citění pozitivně ovlivňuje účast v charitativních akcích (např. adopce na dálku, adventní koncerty, hippoterapie).

Přírodovědná gramotnost byla v hodinách podporována hledáním souvislostí mezi učivem a zkušenostmi žáků, snahou o porozumění základním přírodním jevům, problémovými otázkami a vyvozováním závěrů, rozvíjena byla i podporou environmentální výchovy. Žáci sbírají papír, elektroodpad v rámci *Recyklohraní*, lesní plody pro Záchranou stanici volně žijících zvířat Zelené Vendolí. Každoročně ke Dni Země uklízí VIII. třída vodárenské pásmo Březová.

V posledních letech začala škola výrazněji podporovat čtenářskou gramotnost. Byl vybudován základ školní knihovny, pravidelně jsou každoročně dokupovány nové knihy. Přínosem je organizace projektu *Noc s knihou* na 2. stupni. Čtenářství vhodně posiluje a spojuje s mediální výchovou vydávání školního časopisu *Školní život*.

Přestože ve výuce převažoval frontální způsob předávání poznatků, žáky se dařilo motivovat a rozvíjet klíčové kompetence kromě kompetencí k řešení problémů. Pozitivem bylo účinné rozvíjení funkčních gramotností, především sociální. Ve škole převládalo příznivé klima, nestresující pohodová atmosféra se pozitivně projevovala v zájmu žáků o vzdělávání. Nedostatkem bylo nenaplnění vzdělávacího obsahu předmětu výchova k občanství v souladu s ŠVP ZV a nedodržení délky vyučovacích hodin.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola se pravidelně zabývá hodnocením výsledků vzdělávání žáků. Dosaženou úroveň požadovaných výstupů učitelé ověřují zejména ústním zkoušením, kontrolními pracemi a vlastními testy, občas i celostátními komerčními testy.

Zákonní zástupci jsou s výsledky vzdělávání seznamováni při třídních schůzkách či osobních návštěvách školy. Nepříznivým zjištěním bylo, že zákonní zástupci některých ročníků nebyli v průběhu 1. pololetí aktuálního školního roku informováni prostřednictvím žákovské knížky o průběhu a výsledcích vzdělávání (např. v předmětu tělesná výchova). V žákovských knížkách nebyla zapsána žádná známka přesto, že tuto povinnost stanoví školní řád a učitelé na ni byli upozorněni při jednání pedagogické rady.

Z analýzy celkového prospěchu vyplývá, že 50 % žáků prospívá s vyznamenáním, počet neprospívajících je v posledních dvou letech zanedbatelný. Podpora žáků s rizikem školního neúspěchu zpravidla spočívá v hledání příčin jejich selhávání ve spolupráci se zákonnými zástupci i odborníky. Pro dva neprospívající žáky škola vypracovala tzv. *Podpůrné plány*, jejich obsah však neodrážel jejich konkrétní vzdělávací potřeby. Pozitivní sociální klima potvrzuje i nulový počet snížených známek z chování a minimum kázeňských opatření.

Škola se zúčastňuje především tělovýchovných a rukodělných soutěží, v nich většinou postupuje do okresního kola. Ve vědomostních soutěžích a olympiádách (kromě Pythagoriády, olympiády v českém jazyce a dějepisu) nepořádá ani školní kola.

Žáci obohacují společenský život obce, nejvýznamnější akcí je *Halloween*, v rámci které probíhá soutěž o nejkrásnější vydlabanou dýni, večerní průvod masek a stezka odvahy, velkou návštěvnost má i kulturní program ke Dni matek či Vánoční besídka. V rámci kooperace s okolními školami pořádá škola tradiční *Atletický trojboj*. Přínosem

pro zpestření vzdělávacího procesu je také spolupráce s organizacemi v obci a ve Svitavách (městská knihovna, muzeum). Důraz je kladen na aktivní trávení volného času, škola nabízí vzhledem k její velikosti nadstandardní počet nepovinných předmětů (např. dramatická výchova, tvůrčí činnosti) a zájmových kroužků (přírodovědný, sportovní, karaoke, mažoretky, zobcová flétna, stolní tenis).

Škola je otevřená rodičům a veřejnosti. Výsledky vzdělávání jsou na standardní úrovni. Pozitivem je široká nabídka zájmových aktivit. Průběžná informovanost zákonných zástupců o průběhu a výsledcích vzdělávání nebyla v některých předmětech v 1. pololetí školního roku 2013/2014 zajištěna.

Závěry

a) Silné stránky školy:

- příznivé nestresující klima, které má kladný vliv na postoj žáků k vzdělávacímu procesu
- průběh výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami měl vzhledem k přízpusobením jejich možnostem výbornou úroveň

b) Zjištěné nedostatky:

- nenaplnění vzdělávacího obsahu předmětu výchova k občanství v 6. a 7. ročníku v loňském školním roce
- délka pátých vyučovacích hodin na 1. stupni byla krácena

c) Slabé stránky školy:

- řízení v oblasti kontrolního systému, který není zcela účinný

d) Návrhy na zlepšení stavu školy:

- v průběhu dalšího období by bylo vhodné se zaměřit na zlepšení prostorových a materiálních podmínek pro činnost školní družiny
- přínosné pro zkvalitnění výuky by bylo další vzdělávání pedagogických pracovníků směřovat také k aktivizujícím výukovým metodám, k metodám vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků
- snažit se motivovat žáky k účasti ve vědomostních soutěžích a olympiádách

e) Od minulé inspekční činnosti došlo k pozitivnímu posunu v zaměření na rozvoj čtenářské gramotnosti.

Trvale dobrých výsledků dosahuje škola ve vytváření příznivého sociálního klimatu a v oblasti zapojení do života obce.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje

- do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) odrážka druhá a zaslání zprávy o odstranění,
- do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) odrážka první a zaslání zprávy o prevenci

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina ze dne 22. 10. 2009, čj. 679/2009
2. Rozhodnutí ve věci změny zápisu v údajích o právnické osobě ze dne 9. 5. 2007, čj. 11 466/2007-21
3. Rozhodnutí ve věci změny zápisu v údajích o právnické osobě ze dne 11. 4. 2003, čj. 16 144/03-21
4. Jmenování ředitele do funkce ze dne 18. 7. 2012 s účinností od 1. 8. 2012
5. Jmenování ředitelky do funkce ze dne 31. 5. 1996 s účinností od 1. 8. 1996, čj. 1020/96
6. Rozhodnutí Obce Vítějeves o udělení výjimky z nejnižšího počtu žáků na třídu ve školním roce 2013/2014 ze dne 28. 2. 2013
7. Plán práce na školní rok 2013/ 2014
8. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2013 - 2015
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola má zelenou“ upravený podle RVP ZV LMP s platností od 1. 9. 2007 včetně dodatků
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola má zelenou“ s platností od 1. 9. 2007 včetně příloh a dodatků
11. Personální dokumentace, školní rok 2013/2014
12. Výroční zpráva o činnosti ZŠ Vítějeves za školní rok 2012/2013
13. Rozvrh hodin všech tříd ve školním roce 2013/2014
14. Třídní knihy pro školní rok 2012/2013, 2013/2014
15. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2013/2014
16. Školní matrika, třídní výkazy a katalogové listy žáků, školní rok 2012/2013, 2013/2014
17. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní roky 2012/2013, 2013/2014
18. Školní řád s účinností ode dne 1. 9. 2012
19. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řad) s účinností od 3. 9. 2012
20. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2011
21. Organizační řád školy s účinností od 2. 9. 2013
22. Správní řízení - rozhodnutí ředitelky školy pro školní rok 2012/2013, 2013/2014
23. Dokumentace žáků se SVP, školní roky 2012/2013, 2013/2014
24. Minimální preventivní program na školní rok 2013/2014
25. Kniha úrazů s posledním záznamem ze dne 22. 1. 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Helena Slováčková, školní inspektorka

Mgr. Helena Slováčková v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Bc. Lenka Koutníková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Koutníková v. r.

V Pardubicích dne 3. 4. 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Vlasta Datinská, ředitelka školy

Mgr. Vlasta Datinská v. r.

Ve Vítějevsi dne 4. 4. 2014

Připomínky ředitelky školy

.....

Připomínky nebyly podány.